

Cumhuriyetimizin

100*
yılına armağan

*Atatürk'ün Okuduğu
Fransızca Eserler Serisi*

Georges DUHAMEL

Moskova Seyahati

Çeviren
Emel ÖZKAYA

Considération
100
au centenaire de notre
République

*Série d'Œuvres en Français
qu'Atatürk a Lue*

Georges DUHAMEL

Le Voyage de Moscou

**Traduit par
Emel ÖZKAYA**

Georges DUHAMEL

Moskova Seyahati

ONİKİNCİ BASKI

PARIS
MERCURE DE FRANCE
XXVI, RUE DE CONDÉ, XXVI

MCMXXVII

Georges DUHAMEL

Le Voyage de Moscou

DOUZIEME EDITION

PARIS
MERCURE DE FRANCE
XXVI, RUE DE CONDÉ, XXVI

MCMXXVII

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Yayın Koordinatörü
978-625-399-269-9	Yasin DİLMEN
Orijinal Kitap Adı	Sayfa ve Kapak Tasarımı
Le Voyage de Moscou	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Moskova Seyahati	47518
Yazar	Baskı ve Cilt
Georges DUHAMEL	Vadi Matbaacılık
Çeviren	Bisac Code
Emel ÖZKAYA	LCO008020
ORCID iD: 0000-0002-7705-650X	DOI
	10.37609/akya.2704

Kütüphane Kimlik Kartı
Duhamel, Georges.

Moskova Seyahati / Georges Duhamel, çeviren : Emel Özkaya.
12. bsk. Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
271 s. : 135x210 mm.

Özgün eser adı : Le Voyage de Moscou
Fransızca metin içerir.
ISBN 9786253992699

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

A JEAN HERBETTE
ARTISAN DE LA PAIX

ÖZGÜRLÜK ELÇİSİ
JEAN HERBETTE'E İTHAF

Avant-propos du traducteur

Fréquemment invité à donner des conférences à l'étranger, Georges Duhamel se rend à Moscou en 1927 avec son collègue Luc Durtain. A son retour, il publie très vite ses mémoires de voyage au Mercure de France. Cet ouvrage est l'un des nombreux récits de voyage publiés sur la révolution russe et l'URSS depuis 1918. Ce récit témoigne, par sa démarche et sa forme, du système soviétique. Duhamel explique que les solutions aux problèmes sociaux ne peuvent être prouvées que par l'autocorrection de l'individu. Selon lui, si la civilisation n'est pas dans le coeur de l'homme, elle n'est nulle part. Il croit que les solutions aux problèmes sociaux ne peuvent être obtenues que par l'auto-renouvellement de l'individu. Duhamel refuse de succomber à l'élan collectif qui pourrait le conduire à s'intéresser politiquement au sujet de son voyage en URSS. Il prend ses distances avec les événements critiques. Dans l'ordre politique, il veille à se protéger contre toute forme de complicité. Les sujets évoqués par l'auteur dans son ouvrage ne sont pas sous forme d'éloges ou d'insultes. Dans les déclarations qu'il mentionne dans ses notes de voyage, il ne passe jamais de témoin à juge. Il parle des problèmes fondamentaux liés à la structure sociale et intellectuelle. L'auteur témoigne impartialement d'une évaluation de l'hypothèse soviétique. Il compare ses impressions de voyage, qui peuvent conduire à l'observation politique et scientifique, avec la Révolution française. Tant que l'hypothèse communiste conserve sa pureté originelle, il pense que l'idée réussira. En URSS, la liberté intérieure et la culture humaniste de l'individu seront garanties par une structure sociale fondée sur les principes d'égalité et de fraternité.

Çevirmenin önsözü

Sık sık yurtdışında konferans vermek üzere davet edilen Georges Duhamel, 1927'de meslektaşı Luc Durtain ile Moskova'ya gider. Dönüşünde seyahat anılarını Mercure de France'da çok hızlı bir şekilde yayımlar. Bu eser, 1918'den beri Rus Devrimi ve SSCB hakkında yayınlanan pek çok seyahatnameden biridir. Bu anlatı, yaklaşımı ve biçimiyle Sovyet sistemine tanıklık eder. Duhamel, toplumsal sorunların çözümünün ancak bireyin kendini düzeltmesiyle kanıtlanabileceğini açıklar. Ona göre medeniyet, insanın kalbinde değilse, hiçbir yerde değildir. Toplumsal sorunların çözümünün ancak bireyin kendini yenilemesiyle sağlanabileceğine inanır. Duhamel, SSCB'ye yaptığı gezi sırasında, onu siyasi bir ilgi duymaya itebilecek kolektif dürtüye boyun eğmeyi reddeder. Kendisini eleştirel olaylardan uzak tutar. Siyasi düzende, her türlü suç ortaklığına karşı kendini korumaya dikkat eder. Yazarın eserinde bahsettiği konular övgü ya da aşağılama biçiminde değildir. Seyahat notlarında bahsettiği açıklamalarda, asla tanık konumundan yargıç konumuna geçmez. Toplumsal ve düşünsel yapıyla ilgili temel sorunlardan bahseder. Yazar, Sovyet hipotezinin bir değerlendirmesine tarafsız olarak tanıklık eder. Siyasi ve bilimsel gözlemlere yol açabilecek seyahat izlenimlerini Fransız Devrimi ile karşılaştırır. Komünist hipotezi orijinal saflığını koruduğu sürece, bu fikrin başarılı olacağını düşünür. SSCB'de bireyin içsel özgürlüğü ve hümanist kültürü, eşitlik ve kardeşlik ilkelerine dayalı bir toplumsal yapı ile güvence altına alınacaktır.

Duhamel ne veut pas fondamentalement maintenir une clarté littéraire, il essaie de donner une perspective culturelle. Si le voyageur prend plaisir à décrire ses impressions, c'est que pour lui le lieu le plus propice à l'expression de sa subjectivité est l'URSS. Duhamel prend l'idéologie de l'URSS et tente d'expliquer si l'administration de ce pays est fondamentalement incompatible avec l'idéologie occidentale. En URSS, les années 1927-1928 correspondent à la fois à la consolidation du régime communiste et à l'intensification de la répression contre les mouvements d'opposition. Georges Duhamel, l'un des premiers prototypes de ces voyages en URSS, sympathise avec ce régime qui l'accueille avec un honneur extraordinaire. Il rejette l'individualisme et la censure contre un soutien enthousiaste. Il parle de tous les soulèvements après la révolution dans un pays encore plus difficile à atteindre depuis les émeutes. Dans ses évaluations sur l'URSS, il fait des comparaisons avec le cours de la Révolution française à travers des similitudes et des différences. Il traite de la comparaison de la révolution de 1789 avec la révolution d'Octobre, qui est considérée comme la deuxième plus grande révolution de l'histoire humaine aux yeux des intellectuels pro-régime et des partisans du régime en Russie. Selon Duhamel, la Révolution russe est aussi influente que la Révolution française de 1789. Il parle des effets de la brutalité et du chaos créés par le régime tsariste en Russie. Il observe la prédisposition communiste des ruraux qui ont déjà accepté les formes originales d'organisation collective et de partage. Il dénonce prudemment les bizarreries de la nouvelle Russie. L'URSS est en train de se construire et Duhamel assiste à la naissance du futur. Attaché à un sens de l'histoire avec un esprit critique prudent, Duhamel considère le communisme soviétique comme héroïque.

Prof.Dr. Emel ÖZKAYA

Duhamel temelde edebi bir berraklığı sürdürmek istemez, kültürel bir bakış açısı vermeye çalışır. Gezgin yazar, izlenimlerini anlatmaktan hoşlanıyorsa, bunun nedeni onun için öznelliğinin ifadesine en uygun yerin SSCB olmasıdır. Duhamel, SSCB ideolojisini ele alır ve bu ülkenin yönetiminin Batı ideolojisiyle temelden bağdaşmaz olup olmadığını açıklamaya çalışır. SSCB'de 1927-1928 yılları, hem komünist rejimin pekişmesine hem de muhalefet hareketlerine karşı baskının yoğunlaşmasına denk geliyordu. SSCB'ye yapılan bu gezilerin ilk prototiplerinden biri olan Georges Duhamel, kendisini olağanüstü bir onurla karşılayan bu rejime sempati duyar. Coşkulu desteğe karşı bireyciliği ve sansürü reddeder. Ayaklanmalardan bu yana ulaşılması daha da zor olan bir ülkede devrimden sonraki tüm ayaklanmalardan bahseder. SSCB ile ilgili değerlendirmelerinde, benzerlikler ve farklılıklar üzerinden Fransız İhtilali'nin seyri ile karşılaştırmalar yapar. 1789 devrimi ile Rusya'daki aydınların ve rejim yanlılarının gözünde insanlık tarihinin en büyük ikinci devrimi olarak kabul edilen Ekim devriminin karşılaştırmasını ele alır. Duhamel'e göre, Rus Devrimi, 1789 Fransız Devrimi kadar etkilidir. Çarlık rejiminin Rusya'da yarattığı vahşet ve kaosun etkilerinden bahseder. Kolektif örgütlenme ve paylaşımın orijinal biçimlerini çoktan kabul etmiş taşra halkının komünizme yatkınlığını gözlemler. Yeni Rusya'nın tuhafliklarını ihtiyatlı bir şekilde kınar. SSCB inşa edilme aşamasındadır ve Duhamel geleceğin doğuşuna tanıklık eder. Tedbirli bir eleştirel ruhla, tarih duygusuna bağlı olan Duhamel, Sovyet komünizmini kahramanca olarak görür.

Prof.Dr. Emel ÖZKAYA